

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΕΕ/ΤΚΜ ΠΡΟΣ ΥΠΕΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

Τον κίνδυνο παραγκωνισμού του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού στην Ελλάδα ως "αντι-αναπτυξιακού", εξαιτίας σειράς λαθών και αβλεψιών, επισημαίνει το ΤΕΕ/ΤΚΜ με επιστολή προς τον υπουργό ΠΕΚΑ, Ευάγγελο Λιβιεράτο.

Όπως υπογραμμίζεται στην επιστολή, σε ό,τι αφορά τις χωροταξικές και οικιστικές πολιτικές και τμήματα του θεσμοθετημένου συστήματος Χωροταξικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού, έχει επέλθει καώδης κατάσταση, ιδιαίτερα στην περιφέρεια, όπου διαθέσιμες είναι οι δομές του «Καλλικράτη» και όχι των Υπουργείων της Κεντρικής Διοίκησης.

Το αποτέλεσμα είναι ότι σχεδόν όλες οι θεσμοθετημένες διαδικασίες έχουν οδηγηθεί σε υπολειτουργία ή και σχεδόν πλήρη αδράνεια, με αποτέλεσμα μια σειρά από αδυναμίες και προβλήματα.

Αναλυτικότερα, το πλήρες κείμενο της επιστολής, την οποία υπογράφει ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, Τάσος Κονακλίδης, ακολουθεί:

Σας υποβάλλουμε τις προτάσεις μας για ορισμένα σημαντικά ζητήματα που αφορούν τις χωροταξικές πολιτικές, τις οικιστικές πολιτικές και τμήματα του θεσμοθετημένου συστήματος Χωροταξικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού.

Σε ότι σχετίζεται με τα παραπάνω, παρά τις κατά καιρούς προσδοκίες μας, έχει επέλθει μια καώδης κατάσταση ιδιαίτερα στην περιφέρεια, όπου διαθέσιμες είναι οι δομές του «Καλλικράτη» και όχι των Υπουργείων της Κεντρικής Διοίκησης.

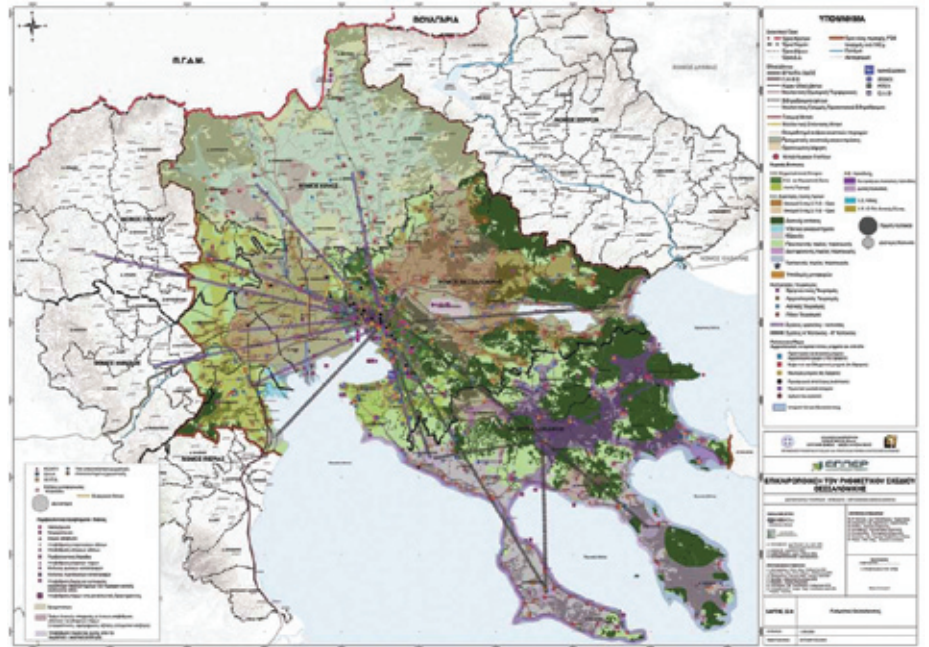
Το αποτέλεσμα είναι ότι σχεδόν όλες οι θεσμοθετημένες διαδικασίες έχουν οδηγηθεί σε υπολειτουργία ή και σχεδόν πλήρη αδράνεια, καθώς για διάφορους λόγους αποτυγχάνουν συστηματικά να ανταποκριθούν ποσοτικά, ποιοτικά και χρονικά στις ανάγκες του πληθυσμού, της οικονομίας και της εποχής. Οι συνθήκες εκδηλώσεις και τα αποτελέσματα αυτών των αστοχιών είναι:

- αντιπαραθέσεις μεταξύ των διαφόρων επιπέδων Σχεδιασμού,
- αδυναμίες υλοποίησης των πολιτικών,
- πολεοδομήσεις που κρατούν δεκαετίες,
- αδυναμία χρηματοδότησης μελετών,
- αδυναμία έγκρισης μελετών ακόμη και αυτών που είναι σχεδόν περατωμένες,
- κοινωνικές και τεχνικές υποδομές που δεν υλοποιούνται σε περιοχές που έχουν ήδη κατοικηθεί προ πολλού,
- δημόσια περιουσία που παραμένει αναξιοποίητη,
- διαρκής πύκνωση του ήδη πυκνοδομημένου οικιστικού ιστού,
- ποικίλα συνεχώς επιδεινούμενα κυκλοφοριακά και πολεοδομικά προβλήματα,
- καταστροφή της οικιστικής πολιτιστικής μας κληρονομιάς,
- αδιαφορία για τα περιβαλλοντικά και ενεργειακά προβλήματα, κ.ά.).

Ο κατάλογος των εν λόγω ζητημάτων, είναι πραγματικά μεγάλος. Θα επικεντρωθούμε επιγραμματικά σε όσα είτε βρίσκονται στην επικαιρότητα, είτε είναι μείζονος σημασίας για τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, καθώς και σε όσα εξ αυτών σχετίζονται άμεσα με την Περιφέρειά μας.

• Αναμόρφωση γενικής νομοθεσίας και ιδίως του ν. 2508/97.

Ως γενική εκτίμηση θα θέλαμε να επισημάνουμε την αναγκαιότητα ριζικής αναμόρφωσης του όλου θεσμικού πλαισίου που διέπει τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, με τη δημιουργία ολιγομελούς

επιτροπής και τη συμμετοχή εκπροσώπου του ΤΕΕ. Η αναγκαιότητα αυτή έχει επισημανθεί από χρόνια, ενώ συστάθηκαν επιτροπές του ΥΠΕΚΑ για προτάσεις για αλλαγές του ν.2508/97 και της συνολικής πολεοδομικής νομοθεσίας με άγνωστο σε μας αποτέλεσμα. Καθώς επί των κατευθύνσεων της αναθεώρησης μπορεί να υπάρχουν και διαφορετικές απόψεις, επισημαίνουμε έντονα ότι καθώς πλέον ως δημόσιο στερούμαστε πόρων και προσωπικού, ενώ ως οικονομία έχουμε δραματική ανάγκη επενδύσεων, η αναμόρφωση πρέπει να γίνει κυρίως προς την κατεύθυνση της απλοποίησης, της ευελιξίας όπως και της μείωσης της γραφειοκρατίας και του χρόνου των διαδικασιών. Έχοντας συγκεκριμένες προτάσεις για τα θέματα αυτά ισχύει πάντα η προσφορά για την συμμετοχή μας με κάποιο τρόπο στις σχετικές επιτροπές του Υπουργείου εάν υπάρχει ακόμη περιθώριο.

• Αναθεώρηση των Περιφερειακών & Ειδικών Πλαισίων, των 2 Ρυθμιστικών Σχεδίων (Αθήνας & Θεσσαλονίκης).

Τα συγκεκριμένα Πλαίσια και Ρυθμιστικά που εγκρίθηκαν ή έχουν εκπονηθεί ως μελέτες-προτάσεις, αφορούσαν σε μια άλλη εποχή και σε ένα υποθετικό «μοντέλο ανάπτυξης» της Χώρας που απέχει πάρα πολύ από τα σημερινά δεδομένα. Πρέπει να προχωρήσει η αναθεώρησή τους προς την κατεύθυνση της απλοποίησης τους και της ενίσχυσης της αναπτυξιακής τους διάστασης και προοπτικής. Να γίνουν πιο επιχειρησιακά και ευέλικτα και να συνδεθούν με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να γίνουν τροχοπέδη σε μελλοντικές επενδύσεις (π.χ. δημιουργία των απαραίτητων τουριστικών υποδομών για την προσέλκυση τουριστών πολύ υψηλής εισοδηματικής στάθμης και για την διεύρυνση της περιόδου παραμονής στην Ελλάδα, όσον αφορά στο Χωροταξικό του Τουρισμού) τις οποίες έχουμε απόλυτη ανάγκη.

• Αναποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, Καλλικράτης, αποσυντονισμός περιφερειακών Υπηρεσιών, υπερφόρτωση Κεντρικής Διοίκησης.

Υπάρχει μεγάλος προβληματισμός για την αναποτε-

λεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης στην χωροταξία την πολεοδομία και την ανάπτυξη. Τα φαινόμενα αυτά είναι καταλυτικά ιδίως στις περιφερειακές υπηρεσίες της Κεντρικής, της Περιφερειακής Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, των αρμοδιοτήτων και της στελέχωσης τους. Είναι εντελώς παράδοξο το ότι στα πλαίσια του Καλλικράτη δεν υπήρχε σχεδόν καμία πρόβλεψη διαρθρωμένης διοίκησης (για προσωπικό, όργανα, δομές και αρμοδιότητες) σε θέματα χωροταξικού, πολεοδομικού, κυκλοφοριακού και περιβαλλοντικού Σχεδιασμού. Αποτέλεσμα: Η Δημόσια Διοίκηση και η Αυτοδιοίκηση στα παραπάνω πεδία έχουν περιέλθει στην χειρότερη τους κατάσταση τα τελευταία πενήντα χρόνια, έχουν αποσυντονιστεί τελείως, και είναι από πολύ δύσκολο έως σχεδόν αδύνατο να προχωρήσει οποιαδήποτε πρωτοβουλία, όπως κι αν έχει σχεδιαστεί κι αποφασιστεί. Εκεί που υπάρχουν κάποιες αρμοδιότητες δεν υπάρχουν προσωπικό και πόροι, εκεί που υπάρχει κάποιο προσωπικό δεν υπάρχουν αρμοδιότητες, τα ίδια πράγματα ελέγχονται ξανά και ξανά σε αλληπαλά επίπεδα. Τελικά λόγω του αποσυντονισμού των περιφερειακών υπηρεσιών όλα τα συστατικά στοιχεία και οι υποστηρικτικές μελέτες π.χ. για την έγκριση μιας Π.Μ. (Βασικές μελέτες, ενστάσεις, οριοθέτηση ρεμάτων, γεωλογικές περιβαλλοντικές μελέτες κ.α.) ακόμη και οι τελευταίες λεπτομέρειες συγκεντρώνονται στην Κεντρική Διοίκηση.

• ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ.

Εδώ και δεκαετίες το Υπουργείο έχει περιορίσει ριζικά την άσκηση του επιτελικού του ρόλου και τη χορήγηση κατευθύνσεων στους μελετητές για τα κρίσιμα αυτά Σχέδια επιδεικνύοντας μια χαρακτηριστική αδιαφορία. Για παράδειγμα ένα επίκαιρο και τραγικό παράδειγμα αυτής της κατάστασης αποτελεί η συνεχιζόμενη απουσία κατευθύνσεων για τη δημόσια γη. Χωρίς δασικό κτηματολόγιο, χωρίς καταγραφή δημόσιας γης, χωρίς αξιόπιστα και λογικά κριτήρια και κατευθύνσεις για την γεωργική γη και την γη υψηλής παραγωγικότητας, οι μελετητές οδηγούνται στον χαρακτηρισμό των εκτάσεων αυτών ως Περιβαλλοντικής Προστασίας (αφού δεν προκύπτει

